

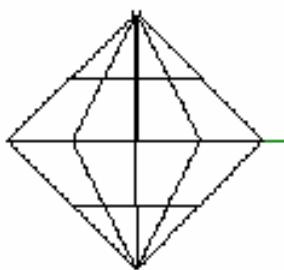
INŽENJERSKA GRAFIKA

GEOMETRIJSKIH OBLIKA

Vežba 3., Tema2.

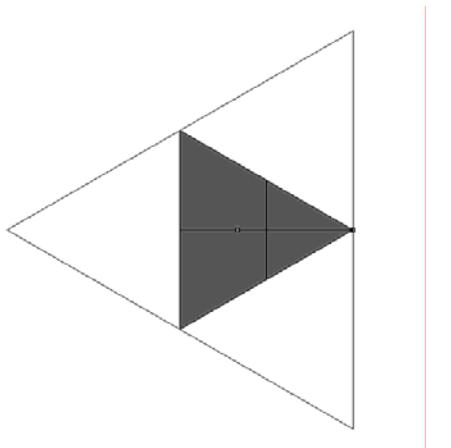
PRAVILNA TELA

1. Konstruisati oktaedar čiju osnovu čini kvadrat ABCD [A(0,0,0), B(8,0,0), C(0,8,0)].

Uputstvo: Naći središte kvadrata ABCD i postaviti normalu na tu ravan. Zatim nacrtati mrežu piramide ABCDV i primeniti rotaciju.

2. Konstruisati pravilni tetraedar (pravilna trostrana piramida) čiji je centar osnove O(0,0,0) i jedno teme A(8,0,0).

Uputstvo: Naći središte trougla ABC i postaviti normalu na tu ravan. Zatim nacrtati mrežu tetraedra i primeniti rotaciju.

3. Nacrtati kocku $ABCDA_1B_1C_1D_1$ ako je AB na pravoj $[P(5, 7, 5, 1), Q(11, -1, 6)]$,
a središte kvadrata $ABCD$ je $S(5.5, 3.5, 5)$.

Uputstvo: Postaviti novu ravan (View' SetCpane) kroz tačke P, Q i S .

4. Nacrtati kocku ako joj je jedno teme $A(2, 4, 3)$, a ivica BC je na pravoj $[M(1, 0, 7), N(9, 3, 1)]$.

Uputstvo: Postaviti novu ravan (View-SetCpane) kroz tačke A, M i N .

5. Nacrtati kocku $ABCDA_1B_1C_1D_1$ ako se zna teme $A_1(9, 5, 5)$, strana $ABCD$ leži u ravni $\tau(13, 9, 12)$ (tj. $R(13, 0, 0)S(0, 9, 0)T(0, 0, 12)$), a pri tome su četiri ivice kocke horizontalne.

Uputstvo: Naći prođor A normale iz A_1 kroz trougao RST.

Postaviti novu ravan (View-SetCpane) kroz tačke P, Q i S.

Kvadrat paralelan sa RS.

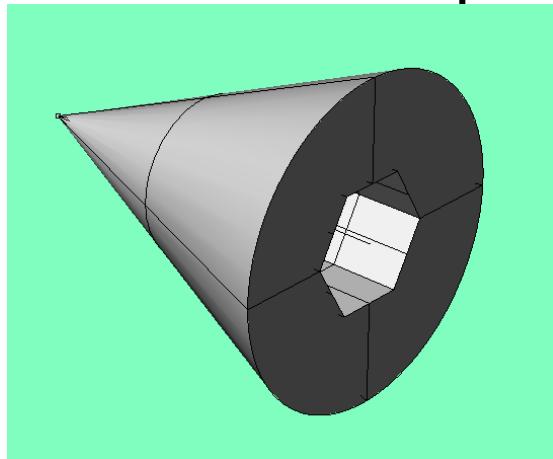
ZADACI ZA OBNAVLJANJE

1. Data je duž $V(7:5:5)S(0:6:0)$.

Nacrtati obrtni konus čija je ona osa sa centrom bazisa u S i poluprečnikom $R=5\text{cm}$.

Nacrtati pravilnu šestougaonu prizmu sa istom osom poluprečnika osnove $r=3\text{cm}$ i visina $h=2 \text{ cm}$.

Prikazati deo konusa bez prizme.

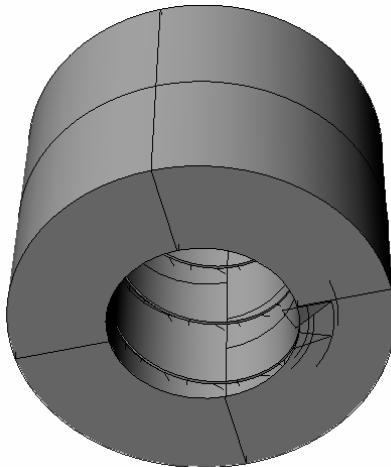

2. Nacrtati jednakostraničan trougao čije je jedno teme tačka A(5,10,7) a druga dva leže na pravoj M(0,0,0) N(15,5,3). Nacrtati normalu ravni ABC iz težišta trougla i piramidu visine $h=7$ cm.

3. Nacrtati šupljji cilindar koji nastaje kada od cilindra čija je osa S(0,0,0)V(0,0,12) i poluprečnik R=8cm oduzme cilindar poluprečnika $r=5$ cm;

Zatim nacrtati zavojno telo koje opisuje trougao A(4,0,0)B(6,0,0) C(4,2,0) oko iste ose čineći 3 hoda.

Prikazati navoj koji na šupljem cilindru pravi zavojno telo.

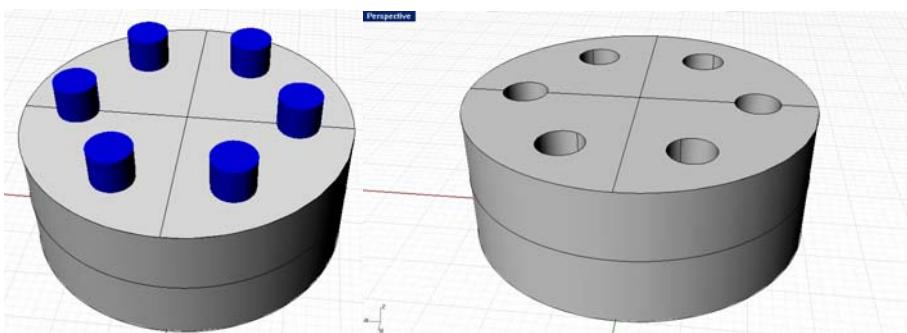

4. Data je ravan α koja prolazi kroz tačke A(15,0,0),B(0,19,0) i C(0,0,23). Iz tačke M(6,5,0) podići normalu na horizontalnu ravan i naći prodornu tačku P te normale i ravni α . Nacrtati krug u ravni α čiji je centar tačka P i poluprečnik $r=3$ cm, a zatim i cilindar čiji je bazis dati krug i koji se nalazi ispod ravni α sa visinom 20 cm. Nacrtati pravilnu petostranu piramidu čija osnova leži u horizontalnoj ravni sa centrom u tački C(2,3,0) i jednim temenom L(0,5,0), a vrh je V(2,3,20). Naći presečnu krivu cilindra i piramide. Zatim nacrtati mrežu dela cilindra bez piramide.

5. Data je ravan α koja prolazi kroz tačke P(12, 0, 0), Q(0, 15, 0) i R(0, 0, 18). Iz tačke M(12,13,10) spuštena je normala na ravan α i dobijena prodorna tačka S. Tačka S je središte kruga poluprečnika $r = 3\text{cm}$ koji leži u ravni α i koji je bazis cilindra sa osom SM. Takođe, data je pravilna trostrana prizma sa bazisom u horizontalnoj ravni, centar bazisa je tačka C(10, 5, 0) i jedno teme bazisa A(10, 0, 0), visine $h = 20$. Naći presečnu krivu cilindra i prizme kao i mrežu cilindra kad se iz njega ukloni prizma.

6. Nacrtati dve koncentrične kružnice K_1 i K_2 centrom u tački O(0,0,0) poluprečnicim $r = 10\text{ cm}$ i $R = 15\text{ cm}$ i krug središta S(10,0,0) i poluprečnika $s = 3\text{ cm}$. Na kružnici K_1 pravilno rasporediti 6 ovakvih krugova, a zatim nacrtati 6 uzanih obrtnih valjaka čije osnove su dati krugovi, a visine $H = 15\text{ cm}$. Nacrtati veliki obrtni valjak visine $h = 12\text{ cm}$ čija je osnova K_2 . Odrediti deo velikog valjka bez uzanih valjaka.

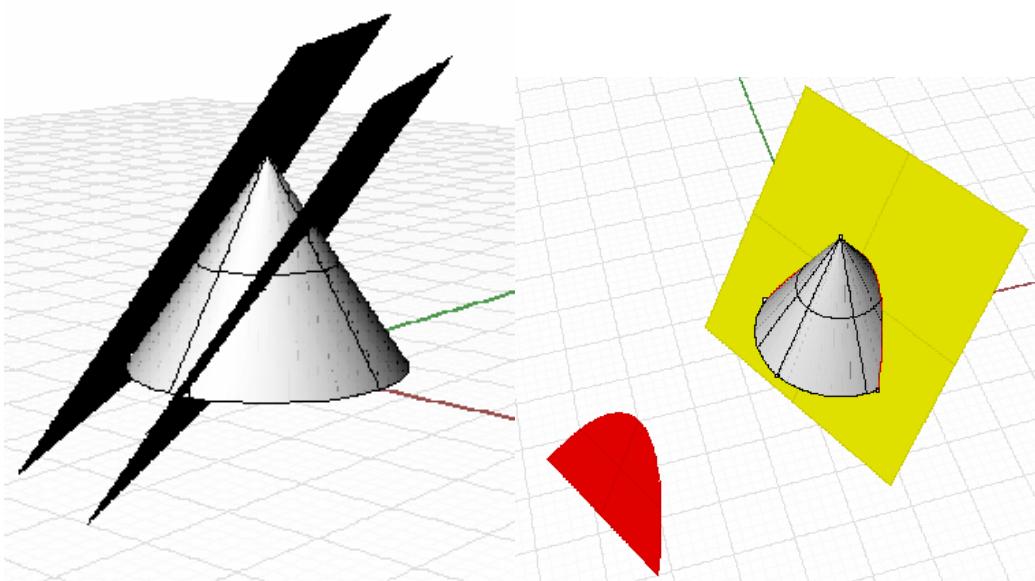
Uputstvo: Koristiti opciju za crtanje kružnog niza objekata TRANSFORM>ARRAY>POLAR.

7. Nacrtati obrtni konus čija osnova je krug centra O(0,0,0) i poluprečnika $R = 10\text{ cm}$ i vrh V(0,0,12). Kroz tačku A(-6,-8,0) postaviti tangentnu ravan konusa. Po kojoj krivoj sekut konus ravni paralelne prethodnoj? Uzeti kao primer, paralelnu ravan kroz tačku S(10,0,0).

Uputstvo: Postaviti kroz vrh konusa V pravu VA. Uvesti novu ravan crtanja normalno na VA kroz tačku A.

Nacrtati ravan sečenja konusa kroz VA normalnu na ravan crtanja. Svaka ravan paralelna sa ovom ravni seče konus po paraboli.

8. Nacrtati obrtni konus čija osnova je krug centra $O(0,0,0)$ i poluprečnika $R = 10$ cm i vrh $V(0,0,12)$. Postaviti ravan sečenja kroz tačke. Po kojoj krivoj sekut konus ravni paralelne prethodnoj? Uzeti kao primer, paralelnu ravan kroz tačku $S(6,8,0)$.

Uputstvo: Svaka ravan paralelna sa ravni ABV seče konus po hiperboli.

